
EUROPOS SAJUNGOS BALTIJOS JŪROS REGIONO STRATEGIJA (ESBJRS)

2018 m. gegužės 28 d.

Kam ji ?

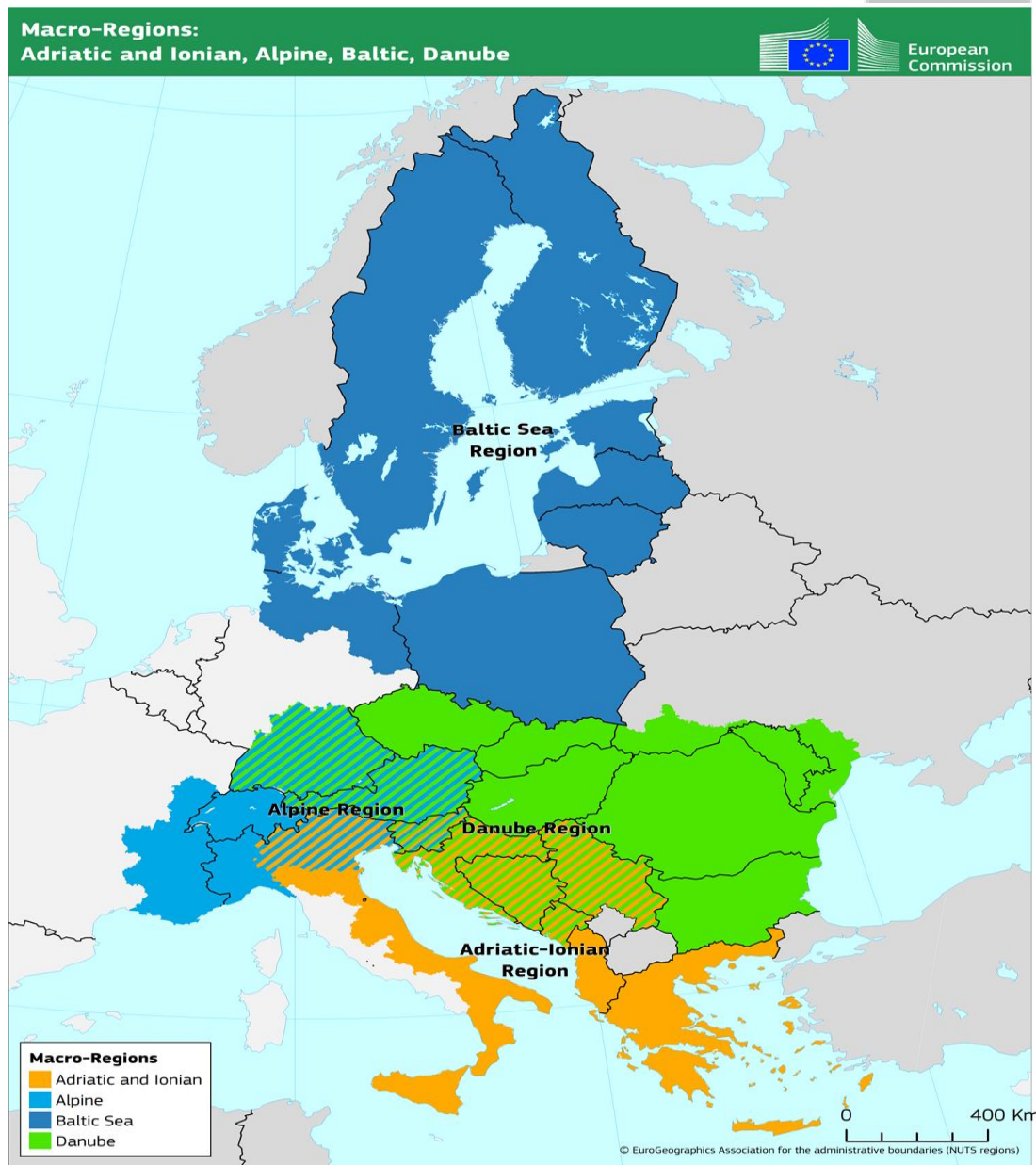
Tikslai, iššūkiai ir galimybės

Dr. Nijolė Žambaitė, Užsienio reikalų ministerija

ES REGIONAI

4 Makroregioninės STRATEGIJOS

- 1) ES BJRS 2009
- 2) ES Dunojaus regiono
2010
- 3) ES Adrijos ir Jonijos
jūrų 2014
- 4) ES Alpių 2015



ESBJRS: ESMINIAI FAKTAI

- PIRMOJI makro-regioninė strategija (2009) Europos Sąjungoje
- 8 ES valstybės narės
- Ilgalaikė bendradarbiavimo patirtis
- Bendri iššūkiai ir galimybės
- 3 tikslai (13 sričių)
- Suderinta su Europa 2020 strategija.



ESBJRS STRUKTURA

Šios aštuonios ES valstybės narės – tai

Estija, Danija, Suomija,
Vokietija (Berlynas,

Brandenburgas, Hamburgas,
Meklenburg-Pomeranija,
Šlėzvigas-Holšteinas),

Latvija, Lietuva, Lenkija ir
Švedija



Trys strategijos tikslai:

- APSAUGOTI
JŪRĄ.

Politinės sritys

- ■ bioekonomika – žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė;
- ■ pavojingos medžiagos – mažinti pavojingųjų medžiagų naudojimą ir poveikį;
- ■ maistinės medžiagos – sumažinti į jūrą išmetamą maistinių medžiagų kiekį iki priimtino lygio;
- ■ jūrinis saugumas – tapti pirmaujančiu regionu saugios laivybos ir saugumo srityse;
- ■ švari laivyba – tapti pavyzdiniu švarios laivybos regionu.

Trys strategijos tikslai:

SUJUNGTI REGIONĄ

Politinės sritys

- ■ energetika – BEMIP veiksmų planas (siekiant užtikrinti konkurencingą, saugią ir tvarią energetiką);
- ■ transportas – gerinti vidaus ir išorės transporto jungtis.

Trys strategijos tikslai:

PADIDINTI GEROVĘ

Politinės sritys

- kultūra – kultūros ir kūrybos sektoriai;
- švietimas – švietimas, moksliniai tyrimai ir įsidarbinimas;
- sveikata – gerinti ir skatinti žmonių sveikatą, įskaitant socialinius aspektus;
- inovacijos – išnaudoti visas regiono mokslinių tyrimų, inovacijų ir MVĮ galimybes, naudojantis bendrąja skaitmeninio turinio rinka kaip talentų ir investicijų pritraukimo šaltiniu;
- apsauga – apsaugoti nuo sausumos ekstremaliųjų situacijų, avarijų ir tarpvalstybinio nusikalstamumo;
- turizmas – didinti makroregiono sanglaudą skatinant turizmą.

Keturi **horizontalieji veiksmai**

Keturiais **horizontaliaisiais** **veiksmais** daugiausia dėmesio skiriama

- gebėjimų stiprinimui,
- klimato kaitai,
- bendradarbiavimui su kaimyninėmis ES nepriklausančiomis šalimis ir
- teritorijų planavimui.

Lietuvai patikėtos sritys.

- Lietuva įgyvendindama ES BJRS veiksmų planą kartu su kitomis valstybėmis koordinuoja trijų politinių sričių įgyvendinimą.
- **Bioekonomika:** stiprinti tvarų žemės ūkį, miškininkystę, žuvininkystę (koordinuojama kartu su Suomija, Švedija ir Šiaurės ministrų taryba, Lietuva atsakinga už bendro veiksmo „Sustiprinti bendrą kaimo plėtros programų poveikį“ koordinavimą);
- **Transportas:** gerinti vidaus ir išorės transporto jungtis (koordinuojama kartu su Švedija).
- **Energetika:** Baltijos regiono energetinis saugumas, vidinės energijos rinkos gerinimas (koordinuojama kartu su Latvija ir ES Komisijos BEMIP planu)

ES BJRS valdysena

- ESBJSR valdymo sistemą sudaro daugybė grupių, dalyvaujančių strategijos koordinavime ir įgyvendinime. Šios grupės yra bendros iniciatyvos ir strategijos veikimo branduolys.
- Europos Taryba, Europos Komisija ir Makroregioninių strategijų aukšto lygio darbo grupė atlieka pagrindinį politinį vaidmenį, atspindėdami ES BJRS tikslus atitinkamose politinėse iniciatyvose, skatindami dialogą tarp suinteresuotųjų šalių ir prisidėdami prie ES BJRS veiksmų plano peržiūros ir atnaujinimo.

ES BJRS valdysena 2

- Valstybės narės ir nacionaliniai koordinatoriai dalyvauja ES BJRS įgyvendinime užtikrindami aktyvų politinį dalyvavimą ir Strategijos matomumą savo šalyje, skatindami suinteresuotų šalių dalyvavimą įgyvendinime.
- Politikos sričių ir horizontalių veiksmų koordinatoriai atsakingi už bendrą ES BJRS koordinavimą. Jie atsako už būtinų priemonių taikymą, kad strategija būtų sėkminga ir matoma.
- Operatyviu lygiu įvairios finansinės programos (pvz. ES sanglaudos politika) ir finansiniai instrumentai (pvz. Europos investicijų bankas) prisideda prie ES BJRS įgyvendinimo.
- Pavyzdiniai projektai (Flagships) – tai pažangios vyzdinės iniciatyvos, turinčios didelį poveikį Baltijos jūros regionui. Įgyvendinant šiuos projektus, prisidedama prie ESBJRS tikslų siekimo.

ESBJRS Nacionalinių koordinatorių grupės pirmininkavimas

- **9-tas ESBJRS metinis forumas 2018 m. birželio 4-5 d.
Taline, Estijoje**
 - **10- tas ESBJRS metinis forumas 2019 metais
planuojamas birželio 12-13 Gdanske, Lenkijoje**
- **Lietuva pirmininkaus nuo 2021 m. liepos 1 iki 2022
m. birželio 30 d.**
 - **Lietuvoje metinis ESBJRS forumas bus
organizuojamas 2021 m.**

Finansinės priemonės projektų įgyvendinimui 1

- **Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (ETBT) programos**
- 2014–2020 metų Europos teritorinio bendradarbiavimo tikslo (INTERREG V) programos padeda šalinti kliūtis bendravimui ir bendradarbiavimui siekiant bendrų tikslų, padeda spręsti bendras regiono problemas, dalintis idėjomis ir patirtimi.
- Europos regioninės plėtros fondo lėšomis finansuojama 85% tinkamų projekto įgyvendinimo išlaidų. Parama skiriama viešojo pobūdžio veikloms įgyvendinti ir tik tiems projektams, kuriuose bendrą veiklą vykdo projekto partneriai mažiausiai iš dviejų (bendradarbiavimo per sieną programose) arba trijų Europos Sąjungos valstybių (tarptautinio ir tarpregioninio bendradarbiavimo programose). Projektai atrenkami atvirų konkursų būdu, parama skiriama geriausiai parengtiems projektams.
- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija koordinuoja šių programų įgyvendinimą Lietuvoje.

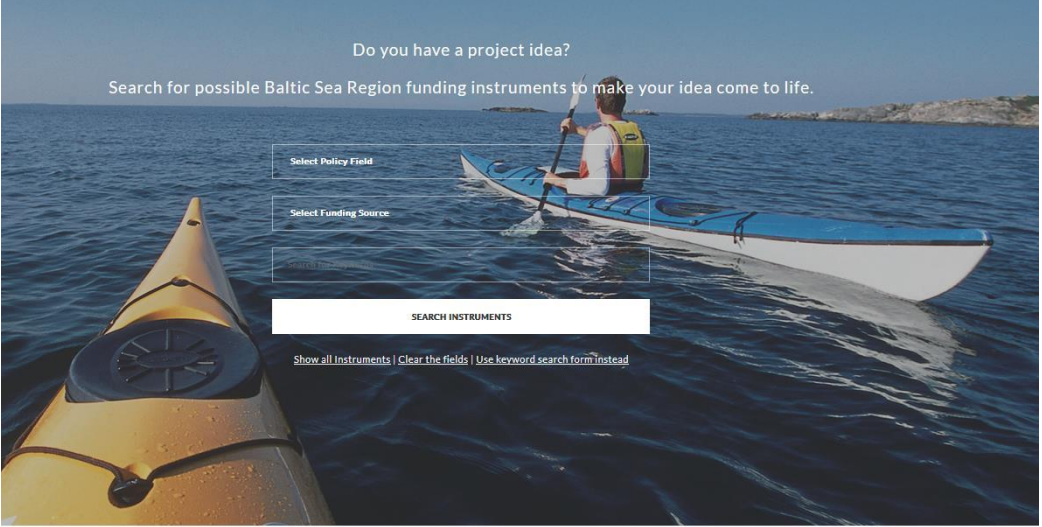
Finansinės priemonės projektų įgyvendinimui 2

- **Europos struktūriniai ir investicijų fondai (ESIF):** ERDF, ESF, CF, EMFF, EAFRD.
ES sanglaudos politika – tai bendroji ES politika, kurios tikslas – mažinti išsivystymo skirtumus tarp ES regionų. ES sanglaudos politika įgyvendinama Europos regioninės plėtros fondo, Europos socialinio fondo, įskaitant „Jaunimo užimtumo iniciatyvos“, ir Sanglaudos fondo lėšomis bei pasitelkiant kitas finansines priemones. **2014–2020 m. laikotarpio**
- **Kiti finansiniai šaltiniai:**
 - Horizon 2020, LIFE programme, BONUS, etc. Kūrybingos Europos programa, Erasmus+, Užimtumo ir socialinių inovacijų programa
 - Europos ekonominės erdvės ir Norvegijos finansinių mechanizmų parama, Europos investicijų bankas, Šiaurės investicijų bankas

- Baltic Funding Portal:

<http://funding.baltic-sea-region.eu/>

- Daugiau kaip 300 įvairių finansavimo šaltinių (ES, regioninių, nacionalinių).



Do you have a project idea?
Search for possible Baltic Sea Region funding instruments to make your idea come to life.

Select Policy Field

Select Funding Source

SEARCH INSTRUMENTS

[Show all Instruments](#) | [Clear the fields](#) | [Use keyword search form instead](#)

Baltic Funding gathers information about Baltic Sea Region funding instruments. It helps you find support for your next project but as well as for your cross-border collaboration.

R ES BJRS Pasiekimai 1

- Tinklų kūrimas ir partnerystė
- Pavyzdiniai projektai (Flagships) ir projektai
- Daugiapakopis valdymas
- Kompleksinis bendradarbiavimas
- Integracija ir bendradarbiavimas
- Finansavimas

ES BJRS Pasiekimai 2

- Iš konkrečių sričių pažanga labiausiai matoma jūros aplinkosaugos srityje.
- Neseniai atliktas COWI tyrimas rodo gerus nuomonių apie ESBJRS politikos sričių rezultatus:
- 76 proc. apklustųjų įžvelgia didesnį politinį dialogą visose šalyse ir didėjantį bendros politikos kūrimą makroregione.
- 74 proc. – auga bendras idėjų kūrimas konkretiems projektams, veiklai.
- 88 procentų - didėja bendradarbiavimas esminiais makroregiono klausimais.
- 64 proc. – didėja regioninės ir (arba) ES politikos įgyvendinimas makroregione.
- Daug mažesnė dalis dalyvių mato realius rezultatus finansavimo srityje - tik 38 proc. sutinka, kad didėjo finansavimas.

ES makro-regioninių strategijų įgyvendinimo ataskaita (2017)

Konkrečios rekomendacijos dėl ESBJRS, kaip pavyzdžiui:

- užtikrinti pakankamus žmogiškuosius resursus strategijai įgyvendinti;
- stiprinti sektorinių ministerijų dalyvavimą įgyvendinant strategiją;
- didinti strategijos susietumą su įvairiais finansavimo šaltiniais ir pasinaudoti galimybėmis numatytomis ESIF programose;
- reguliariai diskutuoti strategijos įgyvendinimo pažangą nacionaliniame lygmenyje (pvz. Vyriausybėje, Parlamente);
- gerinti strategijos viešinimą.